خبر

بورس مستقل نفتی ایجاد نمی‌شود

● **مهر:** وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: با همگرایی‌هایی که با شرکت ملی نفت انجام شده است، بورس مستقل نفتی ایجاد نمی‌شود و معاملات نفت در قالب بورس انرژی خواهد بود. سیدشمس‌الدین حسینی، با اشاره به اینکه اطلاعاتی که در بورس انرژی وجود دارد به‌روز است، گفت: این مساله باعث می‌شود که جایگاه ایران در بین کشورهای منطقه بهبود یابد و اگر بورس انرژی منجر به شکل‌گیری بازار فراملی شود در جایگاه ایران نقش مهمی خواهد داشت. در کشورهای دیگر بورس انرژی در قالب بورس نفت است؛ ولی به‌رغم اینکه ایران بیشترین ذخایر نفت و گاز را دارد، در مورد بورس نفت نتوانستیم اقدامی انجام دهیم. اما این مساله تنها مربوط به ایران نمی‌شود و کشورهای تولیدکننده نفت در این مورد دچار نقص هستند. به گفته او برای عرضه اوراق سلف نفتی اقدامات لازم انجام شده و در همه قوانین و برنامه‌ها این مساله دیده شده؛ اما نیاز به هماهنگی لازم بین نهادهای ذی‌ربط است. این در حالی است که احمد قلعه‌بانی مدیرعامل شرکت ملی نفت از راه‌اندازی بورس مستقل نفت خام در آینده خبر داده است.

ارز مرجع گوشت حذف شد

● **فارس:** اولویت واردات گوشت از یک به سه تغییر و ارز مبادله‌ای به گوشت اختصاص یافت. یک عضو کارگروه تنظیم بازار چندروز پیش اعلام کرده بود که با دستور ویژه رییس‌جمهوری تخصیص ارز مبادله‌ای برای واردات گوشت تایید شده است و اولویت گوشت از این پس از یک به سه تغییر می‌کند. پیش‌تر نیز فارس گزارش‌هایی داده بود که ارز مرجع به واردکنندگان گوشت تخصیص نمی‌یابد. این درحالی است که مسعود موحدی قائم مقام وزیر صنعت در آخرین نشست خبری خود که روز سه‌شنبه گذشته برگزار شد، گفته بود گوشت همچنان ارز مرجع دریافت می‌کند و همه این اخبار شایعه است که حکایت از آن دارد ارز مرجع برای واردات گوشت حذف شده است. بنابر این گزارش و براساس تصمیم کارگروه تنظیم بازار، منابعی از صندوق توسعه ملی برای تولید دام و افزایش تولید گوشت در کشور درنظر گرفته شده است.

توزیع گوشت ۱۰هزارو۵۰۰تومانی آغاز شد

● **ایسنا:** از دیروز شنبه ۱۹اسفند توزیع گوشت‌قرمز منجمد به قیمت کیلویی ۱۰هزارو۵۰۰تومان و گوشت‌مرغ منجمد به قیمت کیلویی ۴۴۰۰تومان در مراکز عرضه منتخب آغاز شد. حسن رادمرد، معاون توسعه بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: براساس مصوبات تنظیم بازار مقرر شد که گوشت‌قرمز منجمد و گوشت‌مرغ منجمد در اختیار تعاونی‌های مصرف فرهنگیان، کارگران و کارمندان قرار گیرد.

واردات بویینگ و ایرباس به ناوگان هوایی

● **مهر:** مدیرعامل ایران ایرتور با اشاره به افزایش ۵۵۰ صندلی پرواز در نوروز امسال به ناوگان این شرکت، گفت: در سال آینده تعدادی هواپیمایی بویینگ و ایرباس به ناوگان این شرکت افزوده می‌شود. سیروس باهری افزود: با توجه به واردات هواپیما در سال‌جاری، برای نوروز امسال ۵۵۰ صندلی به ناوگان افزوده می‌شود چند هواپیمای جدید پیش‌خرید شده است. به گفته او، با زمین‌گیر شدن هواپیماهای توپولف ۲۵۰۰ صندلی پرواز بدون استفاده مانده که بخش زیادی از این هواپیماها متعلق به این ایرلاین بوده است.

۴۰۰ هزار واحد خالی از سکنه در تهران

● **مهر:** وزیر راه و شهرسازی با تاکید بر اینکه بازار مسکن به حال خود رها نشده و نمی‌شود، گفت: به سودجویانی که قصد دارند در بازار مسکن اخلال ایجاد کنند هشدار می‌دهم وارد این عرصه نشوند. به گفته علی نیکزاد، دولت توان تامین مسکن مورد نیاز قشرهای مختلف جامعه را دارد. هر سال عده‌ای سودجو سعی می‌کنند شایعه گرانی وحشتناک مسکن پس از عید را رواج دهند درحالی که همواره خلاف ادعای آنها ثابت شده است. چنانچه افرادی بخواهند در بازار مسکن کشور ایجاد اخلال کنند، به طور جدی با آنها برخورد می‌شود. او گفته است: براساس آمارهای مبتنی بر قبض‌های گاز و برق ۴۰۰ هزار واحد مسکونی این شهر نیز خالی از سکنه هستند. در تهران یک میلیون واحد مسکونی آماده سکونت و در دست ساخت است و بحث کمبود و گرانی مسکن در آن بی‌معناست. چنانچه افرادی بخواهند ثبات بازار مسکن را برهم بزنند ما از ابزارهایی مانند وضع مالیات‌های سنگین استفاده خواهیم کرد. به گفته وزیر راه و شهرسازی، خریدوفروش واحدهای مسکونی مهر غیرقانونی است. به بنگاه‌های معاملات املاکی که اقدام به معامله این واحدها می‌کنند هشدار می‌دهم که در صورت ادامه آنها را پلمب خواهیم کرد. و خریداران این واحدها نیز ضرر خواهند کرد.

امارات ساخت دومین جزیره مصنوعی را کلید زد

گسترش شیخ‌نشین با خاک پارسی

عکس: AP

فرزانه طهرانی: مرغوب‌ترین خاک ایران روانه سرزمین عرب‌نشین می‌شود تا جزایری به مساحت ۵۰کیلومتر مربع به اسم جزایر «النخیل» موسوم به «پالم آیلند» در سواحل جنوبی خلیج‌فارس و در کشور امارات ساخته شود، که هم تهدیدی برای محیط‌زیست خلیج‌فارس محسوب می‌شود و هم خواسته یا ناخواسته تیشه بر ریشه معادن و منابع ایران می‌زند. عمق فاجعه زمانی مشخص می‌شود که بدانیم تنها جزیره نخلی جمیرا نیاز به بیش از ۵۰میلیون مترمکعب خاک برای به سطح آب رساندن این سازه دارد. عرب‌ها با پول، بسیاری از سرمایه‌های ما را خریدند، حتی خاک ما را! خاکی که برای تشکیل مجدد یک سانتیمتر از آن ۷۰۰سال زمان نیاز است، تریلی‌تریلی و کشتی‌کشتی تحویل و تقدیم کشورهای عربی می‌کنیم و اسمش را گذاشتیم صادرات غیرنفتی. قدیم‌ها خاکی بود که به آن گل سرشوی می‌گفتند و خواصی مشابه صابون داشت و برای شست‌وشو استفاده می‌شد. امروز به این خاک بنتونیت می‌گویند که اگر یک مشت از آن را داخل یک لیترآب بریزید حجیم می‌شود و بعد از خشک شدن از بتون هم محکم‌تراست. معادن خاک بنتونیت در خراسان جنوبی وجود دارد که مرغوب‌ترین خاک آن سفید رنگ است و عمری هزار ساله دارد. بعضی از این معادن ماهانه سه هزار تن از این خاک را به‌وسیله لودر استخراج می‌کنند. خاک بنتونیت به دلیل چسبندگی؛ جذب آب؛ تورم‌پذیری و نرم بودن کاربردهای زیادی در ریخته‌گری؛ حفاری چاه‌های نفت، سدسازی و کشاورزی دارد.

۱۰هزار تومان می‌خرند، ۷۰۰هزار تومان می‌فروشند

عمده واحدهای فعال خاک بنتونیت که خاک مرغوب و صادراتی دارند در قائن، شمال غرب بیرجند و بخشی در فردوس هستند. اما اینکه این خاک به چه دردی می‌خورد و کجا می‌رود حکایت جالبی دارد. عرب‌ها هر کیلو خاک بنتونیت را ۱۰هزارتومان از ما می‌خرند اما همین خاک را پس از فناوری، هر کیلو تا ۷۰۰هزارتومان به فروش می‌رسانند. سالانه صدها هزار تن از این خاک مرغوب چه به‌طور رسمی و چه قاچاق به کشور امارات صادر می‌شود. اگرچه این خاک مناسب برای چاه‌های نفت است اما حقیقت تلخ این است که امارات از آن برای ساخت جزایر مصنوعی در دوبی استفاده می‌کند. موضوع صدور خاک از دو سال پیش آغاز شد. آن زمان که خبر فروش خاک ایران به قطر از سوی رسانه‌های عربی روی خروجی‌ها قرار گرفت و سفیر ایران در دوحه از ورود پنج هزار تن خاک ایران به قطر خبر داد. البته قطر با خرید خاک ایران قصد داشت بر حاصلخیزی زمین بی‌حاصلش بیفزاید. گویا فروش سرمایه‌های نفت و گازمان کافی نیست و آنقدرها که باید جیب‌ها را پر نمی‌کند که دست روی خاک هم گذاشته‌اند. از آنجا که خاک جزو منابعی است که تشکیل مجدد آن سالیان سال زمان می‌برد. مسوولان سعی کردند امضای تفاهمنامه با قطر جهت فروش خاک از دید رسانه‌ها مخفی بماند از این رو در ایران هیچ مقام مسوولی از خروج این خاک خبر نداد و به طور کلی تمامی دست اندرکاران عرصه کشاورزی اعم از وزیر و معاونان در ابتدا این خبر را رد کردند اما چیزی نگذشت که با خبررسانی عرب‌ها، مسوولان ایران نیز بر این موضوع صحه گذاشتند. اولین واکنش‌ها به خبر صادرات خاک ایران به قطر از سوی معاون آب، خاک و صنایع وزارت جهاد کشاورزی بود. در اولین تماس با وی، خیلی سریع و کوتاه به سوالات پاسخ می‌گوید.

وی می‌افزاید: این معاونت مخالفت خود با صادرات خاک از ایران را اعلام کرده و نمی‌داند که وزارت امور خارجه چگونه قرارداد صادرات خاک ایران به قطر را منعقد کرده است. اما در مصاحبه‌های بعدی، سید رحیم سجادی درخصوص صادرات خاک ایران به قطر می‌گوید: با صادرات خاک به صورت فله‌ای مخالفیم.

خاک من از تو، پول تو از من

حاشیه‌نشینان جنوب خلیج‌فارس پس از سال‌ها چشم طمع دوختن به تغییر نام این پهنه عظیم آبی و دسیسه‌چینی برای تصاحب جزایر سه‌گانه و عدم توفیق در این موضوع، حالا از در تطمیع برخی افراد جهت تصاحب خاک ایران برآمده‌اند و ظاهرا در سکوت برخی از مطلعان، در حال دست یافتن به اهداف کلان خویشند. در حالی که کارشناسان محیط زیست معتقدند هرساله به دلایل مختلف از جمله فرسایش، دو میلیارد تن خاک در کشور از بین می‌رود، طی روزهای گذشته یکی از اعضای هیات علمی مرکز تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور درباره روند رو به افزایش صدور گسترده خاک مرغوب کشور هشدار داد.

محمود درویش در این مورد گفت: ما چه این مساله را قبول کنیم چه قبول نکنیم، صدور خاک از کشور صورت می‌گیرد. وی با اشاره به اینکه خاک پیت در حال حاضر در بازار با قیمتی نزدیک به ۱۰۰هزارتومان برای هر متر مربع خرید و فروش می‌شود، اظهار داشت: اینکه ما بیان کنیم صادرات خاک ممنوع و غیرقانونی است، راه علاج مشکل نیست زیرا مساله خیلی گسترده‌تر از این است، زیرا کشورهای عربی قیمت‌های کلانی برای به‌دست آوردن مواد غذایی موجود در خاک کشور ما می‌پردازند و این اتفاق صورت می‌گیرد.

راه‌های خروج خاک

خاک به دو روش عمده قاچاق می‌شود. اول به صورت قاچاق در قالب بسته‌بندی که از مبادی غیرقانونی از کشور خارج می‌شود و مثل تمام کالاهایی که از کشور قاچاق می‌شود از میزان دقیق آن اطلاعی در دست نیست، اما مسوولان تایید می‌کنند که قاچاق صورت می‌گیرد. به‌ویژه درباره خاک «پیت» که مرغوب‌ترین خاک و محل چندساله رویش چمن بوده است و دارای مواد آلی بسیار و سبک است، شایان ذکر است از خاک پیت برای پرورش قارچ نیز استفاده می‌شود. روش دوم قاچاق در قالب صادرات گل و گیاه است. در این روش که قانونی هم صورت می‌گیرد، قاچاقچیان مسوولان را دور می‌زنند و چندین برابر نیاز گلدان، خاک در آن می‌ریزند. در خارج از کشور نیز گیاه که ارزش و اعتباری ندارد، در مواردی حتی دور ریخته می‌شود و آنچه در قیمت‌های بالا خرید و فروش می‌شود، خاک گلدان است. بنابراین می‌توان گفت به قاچاق خاک جنبه قانونی داده شده است و مسوولان هم کم و بیش از آن اطلاع دارند. اگرچه سال گذشته بر اساس موافقتنامه قانون قرنطینه‌ای گیاهی که در مجلس به تصویب رسید، هرگونه جابه‌جایی گیاهان به همراه خاک ممنوع شد اما همچنان صادرات گل و گیاه با خاک انجام می‌شود.

مانور اقتصادی ما در زمین سیاست

مجیدرضا حریری
رییس کمیسیون مدیریت واردات اتاق بازرگانی ایران

بانک مرکزی این روزها دیگر در جایگاه و نقش خود رفتار نمی‌کند و از این منظر انتقادات زیادی به آن وارد است. در حالی که بانک مرکزی سعی دارد، با پیاده‌سازی و اجرای سیاست‌های جدید مهاری بر بالا رفتن قیمت‌ها و رشد تورم بزند، از نقش و وظایف اصلی خود غافل شده است. این در حالی است که انتقاداتی هم متوجه رفتار دولت در باب اقتصاد است. اینکه آیا سیاست‌های اقتصادی دولت مورد اعتماد است یا نه؟ آیا وظیفه بانک مرکزی است که به مردم پیشنهاد کند که چه چیزی بخرند یا نخرند؟ پیش فروش سکه تنها وظیفه بانک مرکزی است؟ و چرا بانک مرکزی به جای اینکه سیاست‌های مستقل را در بازار پول و مالی اجرا کند، خود به مانند بنگاهی به فروش سکه، ارز و طلا روی آورده است؟ از سوالاتی است که هر چند پاسخ آنها واضح و مبرهن است اما همچنان مطرح می‌شوند. بانک مرکزی کشور ما در حالی در چنین قالبی فرو رفته است که هیچ بانک مرکزی ای در دنیا وارد امور تجاری نمی‌شود. بانک مرکزی تعریف خود و وظایف خاص خود را دارد. استقلال تامی هم در حوزه‌های پولی و بانکی دارد اما در کشور ما بانک مرکزی استقلال ندارد و زیر بار تصمیم‌گیری‌های دولت می‌رود و در اموری که به آن مربوط نیست وارد می‌شود. به دلیل همین عدم استقلال توصیه‌هایی که بانک مرکزی برای کنترل می‌دهد، مقبول افکار عمومی قرار نمی‌گیرد. دولت هم سیاست‌های اقتصادی را به اجرا گذاشته یا می‌خواهد به اجرا بگذارد را به صورت واضح ارایه نمی‌کند. به همین دلیل کسی اعم از عوام و تجار نمی‌دانند که در آینده در فرآیند اقتصادی خود با چه عواملی ممکن است مواجه شوند و از طرف دیگر عدم وضوح در سیاست‌های اقتصادی قدرت تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی برای آینده را از همه سلب کرده است. امروز با چالشی به عنوان افزایش نرخ ارز مواجهیم که این پدیده اقتصادی ناشی ازگران شدن ارز نیست، بلکه به دلیل تضعیف پول ملی است. علت این کاهش ارزش پول ملی نیز ناشی از روابط سیاسی و بسترهای سیاسی است و نمی‌توان علت آن را در فضای اقتصادی پیدا کرد. نمود واضح اینکه ارزش پول ملی کشورمان تحت‌تاثیر فضای سیاسی کاهش یافته، واکنش بازار به قیمت دلار در ابتدای هفته گذشته بود. با وجود اینکه خبرهای خوشی از توافقات فضای سیاسی منتشر شد، قیمت دلار در بازار آزاد افت کرد. اما بعد از اعلام اخبار مکمل، دوباره قیمت دلار بالا رفت. با وجود اینکه واضح است که اخبار سیاسی این افت و خیز را موجب شده‌اند، اما رجال اقتصادی کشور، آن را به نام خود تمام کرده‌اند. بعضی از مسوولان هم مصاحبه کرده‌اند و گفته‌اند، که با سیاست عرضه ارز در مقابل تقاضای بازار، قیمت دلار را پایین آورده‌ایم اما با وجود افزایش مجدد قیمت دلار باید از آنها پرسید که آنها در بالا رفتن مجدد قیمت دلار چه مسوولیتی داشتند و چگونه نقش‌شان را ایفا کرده‌اند؟

تامین کسری بودجه عمومی از حساب ذخیره ارزی مجاز است

ایسنا: ماده ۸۵ قانون برنامه پنجم توسعه به حساب ذخیره ارزی پرداخته و فعالیت این حساب را که حاصل از قواعد نفت است را طبق قانون برنامه چهارم توسعه با اعمال اصلاحات و تغییراتی مجاز شمرده است.

بند «الف» این ماده به منابع این حساب اشاره کرده و توضیح داده است: عواید حاصل از صادرات نفت اعم از نفت‌خام و میعانات گازی به صورت نقدی و تهاتری و درآمد دولت از صادرات فرآورده‌های نفتی و خالص صادرات گاز در سال ۸۹ و سال‌های بعد پس از کسر مصارف ارز پیش‌بینی شده در قانون بودجه کشور و پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد.

بند «ب» این ماده بخشی از استفاده‌های این حساب را برشمرده و مقرر کرده است تامین کسری بودجه عمومی دولت ناشی از کاهش منابع ارزی حاصل از صادرات نفت خام، گاز و میعانات گازی نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در قوانین بودجه سنواتی از محل حساب ذخیره ارزی مشروط بر اینکه از دیگر منابع قابل تامین نباشد با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز خواهد بود.

بند «ب» ماده ۸۵ پیگیری وصول اقساط و سود تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی و واریز آن به حساب مزبور از طریق بانک‌های عامل را به عهده دولت گذاشته است.

بند «د» این ماده نیز ایفای باقیمانده تعهدات حساب ذخیره ارزی به بخش‌های غیردولتی، خصوصی و تعاونی را به عهده حساب ذخیره ارزی گذاشته و ایجاد هر گونه تعهد جدید را ممنوع اعلام کرده است.

پرسه

موز ایرانی‌ها از کجا تامین می‌شود؟

● **ایسنا:** تازه‌ترین آمار گمرک ایران حاکی از آن است که واردات موز به کشور در ۱۱ماهه سال‌جاری نزدیک به ۴۰درصد کاهش یافته است. براین اساس در ۱۱ماهه سال ۱۳۹۱ بیش از ۳۳۸هزار تن موز به ارزش تقریبی ۲۵۴میلیون‌دلار وارد کشور شد. این میزان واردات از نظر وزنی و ارزشی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۳۹/۵ و ۳۲/۸درصد کاهش یافته است. متوسط قیمت هر کیلو موز وارداتی به کشور در سال‌جاری حدود ۰/۸دلار بوده است. ایران در مدت زمان یادشده از ۷ کشور جهان واردات موز داشته اما مبدا اصلی واردات موز ایران در ۱۱ماهه امسال کشورهای امارات، فیلیپین، ترکیه و چین بودند. در واقع حدود ۹۹درصد از کل واردات موز ایران متعلق به همین چهار کشور بود. آمار گمرک ایران همچنین حاکی از کاهش شدید واردات موز ایران از کشورهایی مانند موزامبیک، هند و اکوادور است. واردات موز از کشورهایی مانند اندونزی، مالزی و سریلانکا نیز به طور کامل متوقف شده است.

صرافی بانک‌ها تعطیل می‌شود

● **ایسنا:** معاون نظارتی بانک مرکزی تاکید کرد: طبق مصوبه شورایعالی امنیت ملی پایان سال ۹۱ زمان بسته شدن پرونده ساماندهی موسسات مالی و اعتباری است، یعنی هیچ موسسه‌ای باقی نخواهد ماند که در پایان سال جاری تعیین تکلیف نشده باشد. ابراهیم درویشی، معاون نظارتی بانک مرکزی با بیان این مطلب گفت: براساس مصوبه بانک مرکزی مقرر شده حدود ۲۰درصد از تعداد شعب بانک‌های دولتی و غیردولتی کم شود و بانک‌هایی که شرکت دارند آنها را جمع‌آوری کنند و در واقع بانک‌ها بین شرکت‌داری یا بانکداری یکی را انتخاب کنند، اگر چنانچه بانک‌هایی صرافی دارند نیز آنها را تعطیل کنند.

انتقال مرکز مبادلات ارزی به بانک مرکزی

● **شرق:** مرکز مبادلات ارزی به ساختمان فردوسی بانک مرکزی انتقال یافت. به گزارش روابط‌عمومی بانک مرکزی، مرکز مبادلات ارزی، دیروز به ساختمان فردوسی بانک مرکزی انتقال یافت و از این پس، متقاضیان می‌توانند برای دریافت کد تخصیص ارز به نشانی خیابان فردوسی، پلاک ۱۴۰، ساختمان مرکزی واقع در خیابان فردوسی مراجعه کنند.